

Tour Schotland, Ierland en Engeland Mei 1999

Geschreven door Joost Lijbaart

Woensdag 19 Mei

Wat nerveus kijk ik om me heen in de vertrekhal van Scandinavian Seaways IJmuiden naar de zeker 100 motorrijders die hun blinkende machines voor de ingang hebben gestald. De stemming zit er goed in. Wie zouden ze zijn in het gewone leven? Tandartsen, verzekeringsagenten, obers of gyneacologen. In passende hippie outfits zullen ze straks door de highlands tuffen, even ontsnapt aan de dagelijkse sleur van polissen, vullingen en vuile wijnglazen.

De overtocht op de boot verloopt opvallend rustig ondanks of dankzij de vele vormen van verstrooiing die ons worden geboden. Een zangeres die scherpe gelijkenis vertoont met zowel Fran Fine als Imca Marina probeert de boel wat op te fleuren met een fonetische vertolking van The Rivers of Babylon.

Donderdag 20 Mei

Meestal duurt het even in een ander land om te wennen. In Noorwegen, niet eens zover hier vandaan is Yuri na vier tournee's nog steeds niet gewend. Een zorgvuldige bewaarde fles Chivas Regal staat daar in een gemiddelde kroeg meestal 20 jaar boven op een plank netjes in de doos. Geen sterveling is in staat het kostbare vocht te kopen.

We zijn ergens tussen Newcastle en Edinburgh in een klein café. Vier Schotten zitten aan de bar en drinken bier met whisky. Het is 12:00 uur s'middags. Het lijkt dat in landen waar het drinken meer een onderdeel van de cultuur is, er ook veel minder vreemd over wordt gedaan dan bijvoorbeeld in Scandinavië. Edinburgh. Op de een of andere manier was ik voor deze tour wat meer nerveus dan voor andere. Het eerste concert is altijd een test. Hoe zal het publiek op onze muziek reageren? Uitbundig, verward, vrolijk afstandelijk of gewoon niet? De jazzclub waar we spelen is onlangs van lokatie veranderd. De nieuwe kelder is sfeervol ingericht met tafels en kaarsen.

Ik word hartelijk begroet door een grote man die vraagt of ik hem nog ken. Dat is moeilijk. Uit beleefdheid doe ik een gok. "Yeah sure I do. You where the driver from last year". Iets minder uitbundig vertelt hij recensent te zijn van de Herald, een van Schotland's grootse dagbladen.

We spelen en het gaat goed. Er wordt veel geroepen en gejoeld. Een meisje vooraan gilt het uit tijdens de nummers als wordt er aan haar zwarte vlechten getrokken.

De sfeer is rommelig en gezellig. Net zoals in een klein dorpje in Zweden waar we ooit speelden blijkt het ook hier een gewoonte om na afloop een CD onder het aanwezige publiek te verloten. Er volgt 1 toegift en nog meer gejuich. De feeststemming van Jim, de clubeigenaar wordt enigszins getemperd doordat er geen geld blijkt te zijn om ons uit te betalen. Een kwartier lang blijft hij zich verontschuldigen maar alles is snel opgelost.

De volgende morgen komt de sound engineer naar ons guest house om het geld alsnog te brengen. Ik zit juist aan mijn ontbijt wanneer hij weer, ditmaal tegen onze gastvrouw begint uit te wijden over ons concert. Zij blijkt blokfluit te spelen en zeer geïnteresseerd.

De bacon en eggs vallen me wat zwaar deze morgen in het guest house van Mr. en Mrs. Brown. Tussen de blaffende herder en kleinkinderen ontbijten we terwijl Mr. Brown ons verteld over zijn ervaringen als trompettist in verschillende orkesten. Alle muren, ook die in mijn kamer zijn roze geschilderd met veel rode bloemen en geschilderd houtsnijwerk in de plafonds.

Onze eerste vrije dag gisteren was goed besteed. Het is hier tenslotte erg mooi. We rijden wat Noordelijk richting de highlands, op zoek naar die ene volslagen onbekende whisky distilleerderij. We passeren bossen, schapen en lochs en discussiëren over de diepte van Loch Ness en het daarin levende monster. Yuri is niet gevoelig voor al mijn opgedane kennis tijdens documentaires over Loch Ness en zijn niet met radar te meten diepte.

Na 3 dagen in guest houses is het fijn om nu even in de anonimiteit van een hotel te verkeren. Ook in Stirling, gisteravond speelden we niet op de oorspronkelijke plaats maar in het plaatselijke theater.

Omdat er niet veel mensen zijn en Caroline, een van de mensen die werkt voor het touring collective, een organisatie die ons heeft geholpen met het organiseren van deze tour, op de eerste rij zit met haar 6 weken oude kind spelen we niet hard. Het intro van True Colors wordt speels begeleid door kraaiende baby geluidjes. De zes bezoekers reageren wat tam maar bij Nothing Rhymes van Gilbert O'Sullivan komt er een onverwachte kreet uit het publiek. Gezien onze concerten in Ierland en de afkomst van deze zanger belooft dit nog wat voor de komende concerten in Belfast en Dublin.

23 en 24 Mei, Glasgow

Iedere tour is anders. Waar normaal na vier dagen de vermoeidheid begint toe te slaan door lange stukken rijden, weinig slaap en onregelmatig eten krijg ik nu na vier dagen en 2 concerten te hebben gegeven een gevoel van ongeduld. Wat te doen op een vrije dag? Star Wars blijkt hier nog niet in première te zijn gegaan en ook het museum of modern Art wat ik vorig jaar heb bezocht heeft zijn collectie nog niet vernieuwd.

Later op de dag ontmoeten we Neil, de organisator van ons concert in Glasgow. Hij maakt een opvallend hippe indruk op me gezien de mensen die we tot nog toe hebben ontmoet. Komt het door de traditie van schooluniformen of zou er een andere reden zijn waarom Engelsen zich gemiddeld zo slecht kleden?

Neil neemt ons na het eten mee naar een kroeg. Hoewel het me al eerder is opgevallen merk ik dat ik mezelf ook begin aan te passen aan de hier heersende cultuur van het makkelijk consumeren van alcohol. Nog niet eerder heb ik bij ons alle drie zo'n grote belangstelling gezien voor café's en het daar aanwezige assortiment malt whisky's en bieren alhoewel ik uitsluitend Guinness drink.

Ook ons optreden de volgende dag is in een bar. Hoewel dit in Nederland niet zo gebruikelijk is wordt hier wel vaker een diner gekoppeld aan een concert. Tijdens een eerder optreden in Londen

schrok ik nog van de diverse wijnglazen die op een tafeltje vlak naast mijn Chinese bekken stonden opgesteld, nu houd ik me tijdens het spelen wat minder in. Dit blijkt wanneer Neil mij in de pauze enthousiast verteld dat mijn drumsolo in de eerste set absoluut de hardste is die ooit in dit café is gespeeld. Na afloop van het concert grissen de aanwezigen de posters die Neil kennelijk allemaal in de bar heeft opgehangen van de muren. Een Amerikaanse dame van middelbare leeftijd vraagt ons de poster te signeren en wil deze opsturen naar haar zoon in Californië. Misschien een voorzichtige voorbode voor onze toekomstige tour langs de Amerikaanse West Coast.

25 en 26 Mei, Belfast

De Guinness en whisky die ik tijdens onze eerste avond in Belfast heb geconsumeerd eisen hun tol. Na een wat onrustige nacht gaat plots de telefoon. Slaperig neem ik op en hoor een stem die van heel ver lijkt te komen. "Hello, welcome to our program, you are live on the Georgian radio now Sir". Ik moet even denken, is dit een droom of misschien een grap van een van mijn vakbroeders? Dan komt al de eerste vraag. "What do you know about Georgia Sir?". Voor dat ik kan antwoorden wordt de verbinding met een harde klik verbroken.

Na een minuut word ik teruggebeld en klinkt de vraag opnieuw. Deze keer heb ik wel tijd om te antwoorden. Plots herinner ik me de e-mail van Mikheil Titsishvilei die ik vlak voor ons vertrek naar Schotland kreeg. In Oktober spelen we op het jazzfestival in Georgie.

De telefoon gaat weer. "Do you have something to say to the people of Georgia Sir?". "Yes I have". Dit blijkt niet voldoende want de vraag wordt herhaald. Het is een vreemd interview. Even bekruipt me het gevoel dat er iets niet klopt. Is dit wel een radio station waarmee ik aan de lijn ben en niet toevallig een nieuw bevrijdingsleger dat tijdens ons optreden mijn antwoorden met andere vragen ervoor geplakt zal gebruiken om een staatsgreep tegen de huidige regering te plegen met mij als nieuw boegbeeld van hun samenleving? Ik droom weg hoe het is om te leven als vorst in dit vrijgevochten bergland, waar de mensen 180 jaar oud worden, vrij en ver weg van de bureaucratie in de voormalige Sovjet Unie.

Woensdagavond 26 Mei 20:30. De aftrap van de Europacup finale en het begin van ons concert in Belfast. Hoewel het niet druk is blijkt de voorzichtige beschouwing van Brian, de promotor van ons concert in Belfast en een echte Ier, somber en vrolijk tegelijkertijd en met een groot gevoel voor humor wel mee te vallen. Een half uur voor aanvang zijn er 8 bezoekers en ik moet denken aan de eerste regel van het spreekwoord dat ik gisteravond met Brian heb uitgevonden.

"Men like football."

"Women hate jazz."

"We are fucked."

Toch druppelen er steeds meer mensen binnen, echter voornamelijk vrouwen.

Zou de onwaarheid in de tweede regel zitten of is dit misschien toch een bewijs dat we eigenlijk geen jazz spelen.

In de pauze wordt er een CD verlost. Een blonde Australische in getailleerde lange leren jazz met tongpiercing is de gelukkige winnares.

Na het concert praat ik nog wat met haar na over Scuba diving, onze muziek die ze enthousiast omschrijft als deconstructing punkjazz en de mogelijkheid voor haar om met de TransSiberie express in Buthan te komen.

Die nacht droom ik over ons concert in Georgie, uitsluitend bezocht door Iersen, hun vlamme rode haren verblinden me. Ik houd mijn ogen stijf dicht.

Donderdag 27 Mei

Na de grens tussen Belfast en Dublin te zijn gepasseerd rijden we over smalle weggetjes door het groene heuvelachtige Ierse landschap. Omdat we met de ferry rechtstreeks in Belfast aankwamen voel ik nu pas dat we echt in Ierland zijn.

In Dublin voelt alles ver weg, bijna als in China. De geuren op straat, de mensen, de winkels. Ik betreur het dat we hier niet een dag langer kunnen blijven.

JJ Smith, waar we vanavond zullen optreden roept bij mij veel herinneringen op aan café Alto in Amsterdam. Het is bomvol en rokerig, zoals in een echte jazzclub. Misschien komt het omdat jazzmuziek hier in de jaren 50 nog verboden was door de katholieke kerk waardoor de mensen geen kans hadden om een bepaalde smaak of vooroordelen over wat jazz is te kunnen ontwikkelen maar het publiek reageert niet als jazzpubliek. Hoewel het tijdens het spelen vrij stil is wordt er enthousiast gebruld tussen de nummers door en proberen velen hun conversatie weer op te pakken. Het heeft iets van een popconcert. Een van de 20 CD's die we deze avond verkopen wordt gekocht door een oudere man voor zijn dochter, Isobel.

Bath 29 Mei

Hoewel eerder tijdens een tournee in Canada het hoogtepunt van onze tour ook aan het eind zat (dit werd echter een dieptepunt omdat ons openlucht concert voor 120 000 mensen werd afgelast wegens aanhoudend noodweer) lijkt alles niet meer stuk te kunnen. Ben en Kirsten, speciaal voor het festival naar Bath gekomen, nemen ons mee uit eten, we praten over de nieuwe CD, de promotie, alles lijkt opeens heel goed te gaan. De volgende dag spelen we in de prachtige Guildhall, een ruime zaal die lijkt op de grote zaal van het Uffizi museum in Florence en ik weet het zeker; Dit concert wordt het hoogtepunt van onze tournee. Na het optreden verkopen we in 4 minuten 24 CD's. Een Aziatische met oranje top wil ons meenemen naar een jamsessie in Oxford. Een oude dame met grote bril komt naar ons toe. We praten over het concert en Tony Oxley. Drie kleine jappers willen met ons op de foto en de recensent van the Independent blijkt onze CD te hebben gekocht in plaats van er om te vragen.

s'Avonds luisteren we naar wat andere groepen. De sfeer hier herinnert me aan de festivals in Canada waar we 2 jaar geleden hebben gespeeld. Alles voelt niet zo formeel en erg positief. Bij het afkondigen van een Italiaans duo valt Nod Knowles, de baas van het festival bijna voorover in de kranten die de pianist in en om de piano heeft gelegd.

Olive Millon, uit Glasgow vertelt me dat ze volgend jaar eigenlijk voor een ander festival wil werken, liefst in Italië en een paar jaar later weer voor een ander. Zo zou het festivalprogrammeurs ook

gegrond zijn over de wereld te touren. Misschien een onderwerp voor de volgende Dutch jazzmeeting.

